

KRUHOVÝ TEST 1/2026/NIR

Stanovení vlhkosti, N-látek, lepku, Zeleného testu, škrobu a oleje

OBECNÉ ÚDAJE

V příloze zasíláme výsledky 1. kruhového testu roku 2026.

Výsledky jsou znázorněny ve formě, která vychází z připomínek účastníků minulých kol.

Tohoto kola kruhového testu se zúčastnilo **46 laboratorí**. Každá laboratoř má přiděleno své číslo, pod kterým jsou uvedeny výsledky vyhodnocení.

Číslo Vaší laboratoře je

Každá laboratoř obdržela vzorky na ověření kalibrací NIR analyzátoru a standardní analýzu (SA) podle zaměření laboratoře. Vyhodnocují se 2 vzorky pšenice, 2 vzorky ječmene a 1 vzorek řepky. Každá laboratoř si může zvolit kolik, a které vzorky chce analyzovat.

HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ

Ve vzorcích pšenice byla hodnocena vlhkost NIR a stanovená standardní analýzou (SA), N/látky v sušině (koeficient 5,7) stanovené NIR a SA, lepek v sušině stanovený NIR a SA, Zelený test stanovený NIR a škrob v sušině stanovený NIR. U vzorků ječmene byla hodnocena vlhkost NIR a SA, N-látky v sušině (koeficient 6,25) stanovené NIR a SA, a škrob v sušině stanovený NIR.

U vzorků řepky byla hodnocena vlhkost NIR a SA a obsah oleje přepočtený na 8% vlhkost stanovený v NIR a SA.

Pro grafické znázornění Z-score u extrémně nízkých hodnot směrodatné odchylky byly vypočtené hodnoty nahrazeny tak, aby lépe odpovídaly požadavkům normy na přesnost těchto stanovení.

Pro vlhkosti NIR, vlhkost vlhkoměru, SA, N/látek NIR u **Pšenice 1**, byly nízké směrodatné odchylky zvýšeny na 0,3, jen u SA suš. byla s.o. ponechána na 0,35. Dále byly u **Pšenice 1** upraveny hodnoty u lepku NIR a SA suš. na 1,5. Pro Zeleného test byla hodnota zvýšena na 4, zatímco u škrobu zvýšena na 0,5. U **Pšenice 2** tomu bylo podobně. Krom vlhkosti NIR 0,32 byly nižší s.o. zvýšeny na 0,3, pro N/L NIR ponechány na 0,35 a Lepek NIR zvýšen na 2,5. Pro Zeleného test byla hodnota upravena na 4 a u škrobu pak byla směrodatná odchylka ponechána na 0,58. Pro **Ječmen 1** byly na 0,3 upraveny všechny hodnoty pro vlhkosti NIR, vlhkoměru i SA, N/Látky SA i N/L NIR, U škrobu byla zvýšena na 0,5.

U **Ječmene 2** byly nízké odchylky u všech stanovení zvýšeny na 0,3 kromě vlhkostí SA, která byla ponechána na 0,6. U **Řepky** byly provedeny tyto úpravy odchylek - pro vlhkosti vlhkoměru i SA zvýšeny na 0,3, ostatní odchylky ponechány takto: vlhkost NIR - 0,35, olej 8% NIR - 0,77 a SA - 0,52.

Výsledky měření jednotlivých laboratorí jsou uvedeny v hodnotách Z-score a graficky znázorněny v příložených grafech. Jejich význam je uveden níže:

Z-SCORE

$$Z\text{-score} = (X - \bar{X}_{ap}) / S_d$$

X – měřená hodnota, $\bar{X}_{ap}$ – aritmetický průměr po vyloučení odlehlých hodnot, S_d – směrodatná odchylka po vyloučení odlehlých hodnot

V rámci mezilaboratorního porovnání je jeho význam následující:

Absolutní hodnota Z-score:

- menší nebo rovna 1	dobrá
- hodnota od 1 do 2	uspokojivá
- hodnota 2 až 3	diskutabilní
- hodnota nad 3	neuspokojivá

Při Z-score větším než 2 doporučujeme provést kontrolu přístrojů a postupů.

Celkové výsledky kruhového testu (počty obdržených hodnot, průměry a standardní odchylky).

Kruhový test 1/2026	PŠENICE 1			PŠENICE 2		
	Počet hodnot	Průměr	Standardní odchylka (Z score=1)	Počet hodnot	Průměr	Standardní odchylka (Z score=1)
Vlhkost NIR	32	12,9	0,3	15	13,9	0,3
Vlhkost vlhkoměr	19	12,8	0,1	8	13,6	0,2
Vlhkost SA	2	12,7	0,1	2	13,1	0,3
N-látky v sušině (5,7) NIR	45	12,2	0,1	19	10,5	0,4
N-látky v sušině (5,7) SA	4	12,1	0,4	2	10,4	0,2
Lepek v suš. NIR	43	25,0	0,7	19	19,9	2,1
Lepek v suš. SA	2	19,9	1,3	2	16,9	0,9
Zelený test NIR	42	43	2,7	19	31	2,1
Škrob v suš. NIR	17	67,7	0,4	9	70,4	0,6

Kruhový test 1/2026	JEČMEN 1			JEČMEN 2		
	Počet hodnot	Průměr	Standardní odchylka (Z score=1)	Počet hodnot	Průměr	Standardní odchylka (Z score=1)
Vlhkost NIR	33	12,4	0,3	14	12,9	0,3
Vlhkost vlhkoměr	19	12,5	0,1	8	12,6	0,2
Vlhkost SA	3	11,7	0,5	2	12,6	0,3
N-látky v sušině (6,25) NIR	45	11,0	0,2	19	8,6	0,2
N-látky v sušině (6,25) SA	4	10,9	0,3	2	8,3	0,1
Škrob v suš. NIR	12	63,8	0,3	7	65,0	0,0

Kruhový test 1/2026	ŘEPKA 1		
	Počet hodnot	Průměr	Standardní odchylka (Z score=1)
Vlhkost NIR	24	6,8	0,4
Vlhkost vlhkoměr	20	6,4	0,1
Vlhkost SA	2	6,5	0,3
Olej NIR 8% vlhkosti	34	41,8	0,8
Olej SA 8% vlhkosti	2	41,6	0,5

Děkujeme Vám za účast v kruhovém testu.

V Náchodě dne 11. 3. 2026

Ing. Jan Bittner
Mezos, spol. s r.o.

Tabulky naměřených hodnot, průměrů a standardních odchylek.
Grafické znázornění výsledků pomocí Z-score.

TABULKA 4	JEČMEN - J2					
LABORATOŘ	Vlhkost [%]			N-látky (x 6,25) [%]		Škrob [%]
	NIR	Vlhkoměr	SA	NIR suš.	SA suš.	NIR suš.
5				8,5		65,0
14		12,2		8,2		65,0
15	12,6		12,8	8,8		
17	12,8			8,4		
18	12,7			8,9		
20	13,0			8,5		
33		12,9		8,4		
37	13,3	12,6	11,4	8,8	8,4	
47		12,6	12,3		8,2	
52	12,8			8,5		65,0
60	13,4			8,6		65,0
73		12,5		8,3		65,8
74	12,9	12,7		8,6		
75	13,3			8,6		64,8
78		12,7		8,2		65,1
85	13,3			8,8		
91	12,9			8,6		
96	12,9	12,9		8,6		
97	12,6			8,4		
111	12,5			9,1		
Aritmetický průměr	12,9	12,6	12,2	8,6	8,3	65,0
Směrodatná odchylka	0,3	0,2	0,6	0,2	0,1	0,0
Počet hodnot	14	8	3	19	2	7

TABULKA 1	PŠENICE - P1								
LABORATOŘ	Vlhkost [%]			N-látky (x 5,7) [%]		Lepek [%]		Zelený test [ml]	Škrob [%]
	NIR	Vlhkoměr	SA	NIR suš.	SA suš.	NIR suš.	SA suš.	NIR	NIR suš.
2				12,1		25,9			
3				12,0		24,9		47	67,1
4	13,4			12,0		26,0		20	
5		12,8		12,2		23,9		46	66,7
8		12,8		12,3		25,1		42	68,0
14		12,6		12,2		24,6		42	67,4
17	12,7			12,2		26,2		35	
20	13,2			12,2		25,0		43	
22		12,9		12,3		25,5		44	
24		12,8		12,1		26,3		37	
25	12,6			12,3		23,9		45	
26	12,5			12,3		26,7		45	
27	12,7			12,4		24,1		42	
31				12,3	12,1				68,3
33		12,9		12,3		24,8		43	
37	13,1	12,9	12,2	12,2	12,3	27,4	21,2	40	
47		12,7	12,6		11,5		18,7	36	
48	13,4	12,6		12,1		24,7		44	
50	12,9			12,2		24,8		42	68,0
52	13,1			12,3		23,9		44	67,8
53	13,2			12,8		24,9		42	
60	12,8			12,1		24,7		43	67,7
62	12,5	12,6		12,4		26,7		29	
63	13,1	13,0		12,4		25,1		45	
64	12,8	12,8		12,2		25,4		45	67,4
65	12,9			12,3		25,5		43	
68	12,9			12,3		25,5		43	
69		12,8		12,2		24,9		48	68,0
72	12,1	12,9		12,0		24,2		40	
73		12,6		12,3		24,0		42	67,5
74	12,7	12,8		12,2		25,0		38	
75	12,8			12,3		25,4		45	67,5
76	13,3			12,4		24,9		32	68,4
77	12,8		12,8	12,2	12,4				68,0
78		12,7		12,1		25,7		40	67,5
81	13,3			12,1		25,2		31	
85	12,9			12,0		24,5		38	
90		12,8		12,2		25,2		44	67,2
91	13,2			12,3		24,8		43	
92	13,2			12,2		25,9		44	
93	13,1			12,2		25,3		44	
96	12,9	13,1		12,6		26,8		44	
97	12,9			12,4		27,0		45	69,6
102	12,3			12,1		24,0		37	
103	12,9			12,5		26,0		37	
111	12,7			12,4		25,0			
Aritmetický průměr	12,9	12,8	12,5	12,2	12,1	25,0	19,9	43	67,7
Směrodatná odchylka	0,3	0,1	0,2	0,1	0,4	0,7	1,3	2,7	0,4
Počet hodnot	32	19	3	45	4	43	2	42	17

TABULKA 3	JEČMEN - J1					
LABORATOŘ	Vlhkost [%]			N-látky (x 6,25) [%]		Škrob [%]
	NIR	Vlhkoměr	SA	NIR suš.	SA suš.	NIR suš.
2				10,7		
5		12,4		10,8		63,8
8		12,5		10,8		64,2
14		12,3		10,9		64,1
15	12,5		12,3	11,0		
17	12,4			11,0		
18	12,1			11,2		
20	12,8			10,7		
22		12,6		10,8		
24		12,6		11,3		
25	12,8			11,0		
26	11,6			11,5		
27	12,4	12,5		11,2		
31				11,1	11,2	62,4
33		12,6		10,9		
37	13,0	12,8	11,2	11,0	10,7	
47		12,7			10,7	
48	12,1	12,3		11,1		
50	12,6			11,0		63,5
52	12,7			10,9		64,0
53	12,7			11,0		
60	12,7			10,7		62,6
62	11,5	12,4		11,1		
65	12,2			10,7		
66	12,5			11,1		
68	12,2			10,7		
69		12,5		11,0		63,5
72	12,0	12,7		11,0		
73		12,3		10,7		65,2
74	12,4	12,5		11,2		
75	12,7			11,1		65,2
76	12,4	12,5		11,2		
77	12,5		12,2	11,0	11,2	63,6
78		12,8		11,0		63,8
81	12,2			10,9		
85	12,4			11,4		
90		12,6		11,0		
91	12,7			10,6		
92	12,2			11,0		
93	12,4			11,6		
96	12,4	12,5		11,3		
97	12,5			10,5		
102	12,0			10,7		
103	12,9			10,7		
105	12,5			10,9		
111	12,0			11,6		
Aritmetický průměr	12,4	12,5	11,9	11,0	10,9	63,8
Směrodatná odchylka	0,3	0,1	0,5	0,2	0,3	0,3
Počet hodnot	33	19	3	45	4	12

TABULKA 5	ŘEPKA - R1				
LABORATOŘ	Vlhkost [%]			Olej 8% vlhkosti [%]	
	NIR	Vlhkoměr	SA	NIR suš.	SA suš.
2				41,4	
5	6,4			41,0	
8		6,4		41,6	
14		6,3		40,9	
17	6,6	6,4		41,0	
20	7,0			41,3	
22		6,5		41,8	
24		6,4		44,1	
25	7,5			41,3	
27	6,7			41,0	
33		6,4		41,3	
37	6,5	6,3	6,2	42,9	42,1
47		6,3	6,7		41,1
48	7,4	6,2		42,5	
50	6,7			41,4	
52	6,6			41,1	
53	7,2			41,8	
62	7,2	6,4		42,3	
63	6,2	6,4		42,7	
64	6,3	6,3		41,6	
72	6,3	6,6		42,0	
73		6,2		40,9	
74	6,9	6,7		43,8	
75	7,2			41,2	
76	6,8	6,9		46,9	
78		6,8		41,8	
81	6,8			42,6	
83		6,2		41,3	
90		6,2		40,8	
91	6,6			41,3	
92	6,5			42,5	
96	7,1	6,5		42,4	
97	6,5			42,1	
102	8,0			43,6	
111	7,0			43,9	
Aritmetický průměr	6,8	6,4	6,5	41,8	41,6
Směrodatná odchylka	0,4	0,1	0,3	0,8	0,5
Počet hodnot	24	20	2	34	2